

Preek: de dure genade van God

Gemeente van Christus,

Er zijn van die Bijbelteksten die je niet gelijk troosten, bemoedigen of bevestigen... maar die eerder aan je leven schuren, die je in verwarring brengen..., Bijbelteksten die je misschien ook wel wat boos maken of irriteren omdat je er niets van begrijpt waarom het er nu zo staat geschreven. Een van dergelijke lastige Bijbelteksten hebben wij vandaag gelezen: *want dat is genade*, schrijft Petrus, dit is genade, namelijk: *als iemand om het geweten voor God dingen verdraagt die hem pijn doen en ten onrechte lijdt* (vers 19). Wat is genade? Nou, genade is: vanwege je geweten pijnlijke dingen verdragen en onrecht ondergaan.

Pijnlijke dingen verdragen en onrecht ondergaan... Voor sommigen onder ons zal dit misschien aanhaken bij bepaalde gebeurtenissen of ervaringen uit hun persoonlijke leven... Voor anderen blijft het misschien nog wat vaag wat je je daarbij moet voorstellen... Voor de lezers van Petrus' brief was het denk ik in ieder geval heel concreet. Want *zij* als christenen van de tweede, derde generatie in het heidense Romeinse Rijk wisten wat het inhield om onrecht te moeten ondergaan. Zij wisten wat onrecht ondergaan was uit eigen persoonlijke ervaring. Zij kenden de emoties maar al te goed die daarbij loskomen. Zij wisten wat het was om je tanden op elkaar te moeten klemmen om je boosheid te onderdrukken, of je tranen voelen branden om wat je wordt aangedaan. Zij wisten wat een oneerlijke behandeling was... Zij wisten wat roddels die nergens op gebaseerd waren met je konden doen... Zij wisten wat het was om aan de kant gezet te worden... Zij kenden die machteloosheid en die angst misschien ook wel voor wat er nog meer zou kunnen gebeuren...

En nu schrijft Petrus juist aan hen: *dit is genade..., als iemand om het geweten voor God dingen verdraagt die hem pijn doen en daarbij ten onrechte lijdt. Het is genade*, wat je nu moet doorleven. In het volgende vers zegt Petrus hetzelfde, maar dan nog uitgebreider (vers 20): 'want wat voor roem is er als u het geduldig verdraagt wanneer u zondigt en daarvoor slagen ontvangt?' Met andere woorden: als je vanwege je *zonden* pijn moet lijden, als je vanwege je slechte daden door de mensen wordt uitgespuugd en aan de kant gezet, dan is het bepaald geen eer als je dit lijden en verworpen worden draagt, dan heb je dat toch gewoon verdiend? Maar als je dat lijden en dat verworpen worden geduldig verdraagt wanneer je goedgevoelt..., dan is dat genade bij God.

Is dat genade?! ... Ik moet denken aan een heel indrukwekkend lied (dat wij straks ook met elkaar zullen gaan zingen na de preek), gezang 484 uit het Liedboek voor de Kerken. Daarin

brengt dichter zijn vertwijfeling over wat hoe zijn leven als christen verloopt als volgt onder woorden:

waarom moest ik Uw stem verstaan?

Waarom Heer, moet ik tot U gaan... zo ongewende paden?

*Waarom bracht Gij ... die onrust mij... in 't bloed
is dat genade?*

Is dat genade? Genade dat je mag lijden? Is dat genade, dat je onrecht ondergaat? Is dat genade, dat je aan de kant gezet wordt en niet meetelt? Is dat genade, dat je op je levensweg lijden en pijn moet doorleven?

Een vreemde, verwarrende tekst, zo zei ik al... Ik denk dat het goed is om ons eerst in herinnering te roepen wat Petrus in het hieraan voorafgaande in zijn brief heeft geschreven over genade. Want Petrus begon niet gelijk met: 'het is genade als je onrecht ondervindt', nee, Petrus heeft eerst breed uitgemeten hoe *mooi* de genade van God is. Jullie zijn opnieuw geboren, zo zei Petrus meerdere keren aan het begin van zijn brief. Jullie hebben door Gods genade een totaal ander leven gekregen, een totaal nieuw leven vanaf de basis. Een leven vol van hoop. Een leven vol van hoop door de opstanding van de Heere Jezus. Jullie mochten door Gods genade je oude leven met alle zonden en fouten afleggen, dat alles als een oude jas uittrekken.. en jullie mochten een nieuw leven aandoen, een prachtig nieuwe jas aantrekken, nieuwe kleren gekleurd door Gods liefde, Gods vergeving, Gods aanvaarding, vol van Gods kracht en leven. Jullie zijn helemaal nieuw..., opnieuw geboren. Jullie zijn vanaf nu het volk van God. Jullie zijn koningen en priesters. Jullie zijn levende stenen van het geestelijke huis waarin God wil wonen. Met allemaal verschillende beelden beschrijft Petrus de genade van God Die het leven van deze pasgelovigen zo heel anders heeft gemaakt.

Gods genade, dat is aanvaarding door God..., dat is Gods dragende liefde onder je leven..., Gods genade dat is de vergeving van God over je leven uitgesproken... Genade van God, dat is nieuw leven, dat is hoop.., ja eeuwig leven. Gods genade, dat is Gods zorg voor elke dag, Gods kracht, Gods kracht in leven en sterven. Gods genade..., dat is alles wat je nodig hebt.

Nu deze prachtige genade van God...- laten wij eerst gewoon bij het mooie en geweldige van deze genade van God blijven - deze prachtige genade van God is helemaal gratis... voor 100 procent een geschenk van God voor jou... iets wat je alleen maar in geloof hoeft aan te nemen, verder niet. Dan mag je op Gods liefde, Gods vergeving en aanvaarding vertrouwen en die liefde en die hoop en dat eeuwig leven in je hart sluiten. ... Gods genade is helemaal

gratis., maar – en daar gaat het Petrus hier om in ons Bijbelgedeelte – deze genade is niet goedkoop..., nee *duur* zelfs. ... Zitten er dan kleine lettertjes bij, zoals bijvoorbeeld bij een aanbieding in een reclamefolder? Het lijkt eerst helemaal gratis, haast te mooi om waar te zijn, maar als je nog eens goed leest, ja, dan zie je wat voor voorwaarden er allemaal worden gesteld... en uiteindelijk gaat het je toch nog weer heel wat kosten...? Nee, dat is niet het geval bij Gods genade. Gods genade is *onvoorwaardelijk*. Zonder voorwaarden. Voor ieder die gelooft. Je hoeft aan geen enkele eis te voldoen. Het is er voor jou. Maar als je die genade van God aanneemt... als je die liefde en die vergeving en die hoop heel je leven laat doortrekken, heel je leven zult laten bepalen... dan zal het gaan botsen... Ja, dan zal je merken wat voor *weerstand* die genade van God oproept in je leven en hoeveel het je vanwege die weerstand zal gaan kosten...

Gods genade is duur. Want het zal weerstand oproepen. Weerstand misschien van mensen om je heen, zoals de eerste lezers van Petrus' brief dat moesten ondervinden. Tegenstand. Ongeloof. Spot van anderen of misschien wel onderhuidse jaloezie die je proeft bij anderen. Maar misschien dat die weerstand van buiten wel meevalt..., en is die weerstand meer een innerlijk proces, een innerlijke worsteling, waar niemand anders iets van merkt. Dan gaat het om die lastige keuzen die je moet maken. Die strijd die je hebt te voeren met jezelf. Die twijfels die je geloof geweld aandoen, of je eigen zwakheden.

Gods genade is gratis. Maar niet goedkoop. Als Gods genade je leven doortrekt, dan zal het botsen op de harde grond van ons bestaan. Dan komt het tot een gevecht met jezelf, met je idealen, met je hartstochten, met je zwakheden..., of dan komt het tot een niet-begrepen worden door je omgeving, ... Gods genade is duur. Is pijnlijk duur. Je komt er niet zomaar mee weg. Het neemt je totale leven in beslag en zal alles op scherp zetten.

Misschien dat u en ik nu wat beter kunnen begrijpen wat Petrus bedoelt met die vreemde zin 'het is genade, als iemand om het geweten voor God dingen verdraagt die hem pijn doen en daarbij ten onrechte lijdt.' Als je omwille van je geloof tegenstand ervaart..., als je vanwege je geloof in God in gevecht raakt met jezelf, of weerstand ondervindt uit je omgeving..., dan is dat genade. Dan is dat genade, want blijkbaar is die genade van God in je leven aan het werk... blijkbaar is die genade van God zichtbaar geworden... en je leven aan het vormen. Petrus is echt geen masochist die het lijden, omdat het zo goed en zinvol is. Nee, lijden is en blijft lijden. Helemaal niet mooi! ... Petrus vindt het lijden ook geen genadig iets, omdat je dan trots op jezelf mag zijn dat je dat blijkbaar allemaal over hebt voor het geloof. Je bent een held als je dat allemaal doorstaat! Nee, het is allemaal genade. Petrus ziet geen heldendaden

voor zich. Petrus ziet door al dat lijden en onrecht heen op de Heere Jezus. Jezus Die Zelf ook heeft geleden (vers 21ev.)... immens veel onrecht heeft geleden... maar die door te lijden en te sterven het leven heeft gebracht. Jullie lijden is genade, zegt Petrus. Want wat zijn jullie toch heel dicht bij de Heere Jezus. Of anders gezegd: wat is de Heere Jezus toch heel dicht bij jullie gekomen. Wat heeft de Heere Jezus toch een beweging op gang gebracht in jullie leven. Jullie zijn door Hem meegenomen in Zijn lijden, in Zijn sterven..., maar weet: Zijn lijden en sterven is vol van genade. *God* is aan het werk in jullie leven.

Het onrecht dat jullie dragen is genade. Jullie zijn hecht met de Heere Jezus verbonden. Jullie houden stand in Gods kracht en niet in eigen kracht. Gods genade is werkzaam in jullie leven.

Ik probeer wat dichterbij u en jou te komen en wat concreter te worden. Want misschien staan die christenen uit de tijd van Petrus best wel ver van u af en blijven al deze woorden nog wat in de lucht hangen. Onrecht lijden vanwege je geloof en dat als genade ervaren..., nou, misschien is het enige onrecht dat je op dit moment ervaart, dat je teveel hebt betaald voor die smartphone die je pas geleden hebt gekocht of die gruwelijk onrechtvaardige verkeersboete vanwege te hard rijden terwijl je in de veronderstelling was dat je wel zo hard mocht rijden. Misschien is dat wel voor velen onder ons het enige onrecht dat wij moeten dragen. En misschien dat de enige tegenstand die je je als christen kunt voorstellen is dat je collega's hun wenkbrauwen wat optrekken als je morgen zegt dat je vandaag naar de kerk bent geweest. Onrecht lijden, weerstand ondervinden vanwege je geloof en dat als genade ervaren... Gelukkig is er in ons land niet zoveel weerstand en tegenstand en onrecht, zoals in de tijd van Petrus... en zoals in heel veel andere landen tegenwoordig.. Maar het gaat er ook niet om of je nu of later tegenstand zult ervaren in je geloof, zoals de christenen toen. Het gaat ook niet om de vraag of je daar sterk genoeg voor zult zijn, als het op een keer wel zal komen. Soms heb je misschien wel eens die vraag (ik wel in ieder geval): als ik in de schoenen stond van de christenen in bijvoorbeeld Noord-Korea, zou ik dan ook sterk in mijn schoenen staan? Zou ik dan ook stand kunnen houden? ... Nee, het is genade zegt Petrus. Het is een en al genade dat je het dan volhoudt. Dat hangt niet van jezelf af. Dat is geen prestatie van die christenen daar in Noord-Korea, of de christenen in Petrus' tijd toen. Het is een en al genade. Gods genade dat je dat dan op dat moment kunt doorstaan.

Je hoeft je vanmorgen dus niet te vergelijken met die christenen die allemaal weerstand en tegenstand ervoeren vanwege hun geloof..., nee vanmorgen heb ik namens God een andere vraag waar u en jij op moeten antwoorden... en die vraag is: *hoe belangrijk is die genade van*

God voor jou? Heeft die genade van God – Gods liefde, Zijn vergeving, Zijn aanvaarding, de hoop die wij mogen hebben door de Heere Jezus – heeft dat al heel je leven doortrokken?

In hoeverre heeft die genade van God mijn leven doortrokken tot in alle kamers van mijn levenshuis? Of is die genade van God nog slechts een term, een paar woorden, waarover wij heel veel praten en zingen in de kerk, maar die nog geen vlees is geworden in mijn dagelijks bestaan?

Als die genade van God je dierbaar is... als dat de allergrootste schat is voor je leven... dan hoef je niet bang te zijn voor geloofsvervolging, voor tegenstand, voor tegenslagen. Het zal soms best heel moeilijk worden hoor..., maar die genade van God zal ook dan je er wel door heen helpen. Dat zei Petrus al. En dat is ook de ervaring van vele vervolgte christenen nu. Maar als die genade van God slechts woorden voor je zijn, woorden die je een heel fijn gevoel geven misschien... maar die je leven nog niet bepalen en doortrekken en veranderen... dan bedrieg je jezelf. Zo'n geloof houdt geen stand. Want het is ten diepste geen geloof. Het is zoeken naar bevestiging, naar een fijn gevoel, naar een beetje rust en zekerheid... terwijl je gewone leventje gewoon door kan gaan. Maar Gods genade is bedoeld om heel je leven te doortrekken.

Waarom zeg ik het zo scherp? Ik moet denken aan een boom die in Nieuwpoort op 100 meter van onze tuin stond. Het was een nieuwe boom, die door de gemeente was aangekocht. De boom was groot, mooi, met veel bladeren. Het was prachtig om te zien hoe ze de boom gingen planten: een grote vrachtwagen bracht die enorme boom met zo'n grote kluit grond... een kraan was ingehuurd en zo werd de boom gepoot. Maar toen het een keertje hevig stormde, wat denk je? Die grote boom, ja misschien wel vijf meter hoog, was in één klap omgevallen en de kluit met grond lag boven de aarde. En dat, terwijl die andere bomen daar vlakbij keurig waren blijven staan. Wat was het geval? Die prachtige boom had alles wat een boom moest hebben: mooie takken, vol van bladeren..., maar de boom had nog geen houvast, hij stond niet stevig, want...: hij was nog niet ingeworteld in de aarde.

Kijk, dat is precies zoals bij Gods genade. Gods genade is prachtig, je kunt je niets mooiers voorstellen voor je leven..., maar Gods liefde, vergeving en hoop, Gods genade stelt niets voor als het niet ingeworteld is in je leven... als het niet heel de bodem van je bestaan is doortrokken.

Ik noem daarom een paar voorbeelden van Gods genade die bedoeld is om je hele leven te doortrekken. En ik probeer het voorzichtig te doen hoor, want de eerste die ik ermee aanspreek ben ik zelf, maar...

In hoeverre vormt die genade van God mijn dagelijkse leven in hoe ik bijvoorbeeld naar de ander kijk? Ik, die leef van Gods vergeving, van Gods aanvaarding ondanks al mijn falen en zwakheden? Kijk ik ook op dezelfde genadevolle manier naar mijn kinderen, mijn ouders, mijn burenen?

In hoeverre vormt die genade van God mijn leven... ik geloof dat de Heere Jezus al Zijn heerlijkheid voor mij heeft afgelegd om mij uit liefde te dienen als een knecht... in hoeverre vormt dat mijn leven als ik zelf nog heel erg op mijn strepen sta., als ik zelf vooral gezien en erkend wil zijn..., als ik zeker niet onder wil doen voor...?

In hoeverre is die genade van God voor mij werkelijkheid... die genade dat Jezus al het onrecht voor mij heeft willen lijden..., als ikzelf witheet wordt als ik onrecht onderga en als ik het niet kan verkroppen als ik niet serieus wordt genomen? In hoeverre is die genade van God dan mijn leven doortrokken? Of bestond die genade van God voor mij slechts uit woorden, woorden die niet mijn daden hebben vervuld?

Wat zegt Gods vergeving mij? Wat zegt Gods liefde voor mij die zo diep ging dat Jezus alle haat, onrecht en uitgestoten worden heeft aanvaard? Is daar ook iets van in mijn eigen leven te zien? Of is mijn eigen 'ik' mij nog zo dierbaar? Ben ik nog zo verknocht aan de rechten die ik meen te hebben..., ben ik gebrand op het respect dat ik verdien in hoe *ik* denk en hoe *ik* leef..., zit ik nog zo vast aan de rijkdom waar ik als hardwerkende Nederlander gewoon recht op heb en die dus van mijzelf is?

In hoeverre heeft die genade van God mijn leven nieuw gemaakt... of heb ik nog die oude jas van het oude leven aan?

Gods genade verandert je leven. Tot op de bodem van je bestaan. Van daaruit zijn ook al die opdrachten te verstaan, die Petrus aan zijn lezers geeft en waar het laatste woord vanmorgen niet over gesproken zal kunnen worden. Petrus roept bijvoorbeeld op om zich onder de macht van de overheid te stellen. Vers 13: 'onderwerp u dan omwille van de Heer aan alle menselijke orde, hetzij aan de koning als de hoogste machthebber, hetzij aan de stadhouders als mensen die door hem gezonden worden.' Dus niets van al dat gezeur over die lui in Den Haag! Ik kan u vertellen: die regering in Petrus' tijd was eerder slechter dan beter. Nee, bidt er maar voor! En laat zien dat die genade van God voor jou zo groot is, dat je er zo vol van bent..., dat je niet gelijk woedend wordt als je onrecht wordt aangedaan, dat je niet gelijk op

je strepen staat..., dat je niet gelijk oordeelt en verder passief blijft. Nee, laat zien hoe belangrijk die genade van God voor je is... en doe *zelf* goed... in de hoop dat mensen door je leven iets mogen zien van hoe heerlijk Gods genade is en dat zij ook God gaan grootmaken! Zelfs de slaven worden door Petrus opgedragen om onrecht van hun meesters te ondergaan. Vers 18: 'huisslaven, wees uw meesters met alle ontzag onderdanig, niet alleen die goed en welwillend zijn, maar ook die verkeerd handelen.' Petrus was echt geen voorstander van slavernij, je moet dit lezen in het licht van de samenleving van toentertijd. Petrus was echt geen voorstander van slavernij, maar hij was er wel voorstander van dat die meesters van de slaven zouden zien hoe geweldig die genade van God is... dat die zo rijk is... dat geen onrecht en geen pak slaag daar iets aan zou kunnen veranderen.

Gert van de Bos heeft een praatje gehouden over het werk in de wijk. Vandaag wordt u weer diezelfde wijk in gestuurd (familie, vrienden, werkomgeving, het dorp). Het is mijn gebed (en laten wij er straks ook daadwerkelijk samen voor bidden) dat wij de wijk ingaan, naar ons huis gaan, vol van Gods genade.

U weet wat ik met die genade van God bedoel hè? Gods genade: ik mag weten dat ik God ben aanvaard. Dat ik door Hem ben gevonden. Dat ik door God word vastgehouden. Dat ik door Hem word gedragen. Dat mijn zonden mij zijn vergeven. Dat ik mijn schaamte achter mij mag laten. Dat ik mijn verleden de rug mag toekeren. Dat ik het eeuwige leven al nu mag leven.

Laten wij vol van die genade van God in de wijk leven, op de plaats waar God ons heeft gesteld. Gods genade is gratis, maar ook heel duur. Het vraagt je om op een nieuwe manier naar die ander te kijken. Het vraagt je om anders op de ander te reageren, dan je van nature misschien zou doen. Het vraagt van je om soms zelfs onrecht te dragen, om je eigen 'ik' te vergeten, om de pijn te doorleven die het leven als christen met zich meebrengt. Gods genade is duur, het neemt je leven in beslag, je meningen en oordelen, je agenda en je plannen... alles.

Is dat genade?

Ja. Volg Jezus... en ervaar in al dat lijden en strijden hoe heerlijk die genade van God kan zijn.

Amen.

